

Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας

Ελληνικά

Φύλλα Εργασίας

Ενότητες 6 και 7

Όνομα: _____ Τάξη: Β'

Τ ο ε ν ω τ ι κ ό (-)

Το ενωτικό (-) το χρησιμοποιούμε :

- ❖ Για να χωρίσουμε μια λέξη στο τέλος της σειράς που γράφουμε, όταν δε χωράει.
- ❖ Για να συλλαβίσουμε μια λέξη.
- ❖ Για να ενώσουμε δύο λέξεις που διαβάζονται μαζί. Οι πιο συνηθισμένες λέξεις είναι: **Αγια, Αϊ, γερο, γρια, θεια, κυρα, κυρ, παπα, μπαρμπα** και ενώνονται με ονόματα ανθρώπων

π.χ. κυρα-Δέσποινα, μπαρμπα-Πέτρος, Αϊ-Γιώργης, Αγια-Μαρίνα

Ασκηση

Βάζω ενωτικό εκεί που χρειάζεται.

Ο παπα Φώτης μαζί με την κυρα Λαμπρινή πήγαν στο μοναστήρι να α
νάψουν τα καντήλια.

Πήγαμε στην εκκλησία του Αϊ Δημήτρη και συναντήσαμε τον κυρ Λάμπρο.
Η μητέρα χθες βράδυ μου ανακοίνωσε ότι τα Χριστούγεννα θα πάμε ταξί
δι στο Παρίσι.

Ο μπαρμπα Γρηγόρης και η θεια Μαρίκα πήγαν στο φαρμακείο.

Ο ι δ ί φ θ ο γ γ ο ι

Οι δίφθογοι είναι : **αϊ, άι, αη** και **οϊ, όι, όη**

Ασκηση

Βάφω με κόκκινο χρώμα τους διφθόγγους.

- Το αηδόνι κελαηδάει υπέροχα.
- Ο γάιδαρος γκαρίζει.
- Η νεράιδα μαγεύτηκε από την ομορφιά του δάσους.
- Η κυρία Αγλαΐα έχυσε τον καφέ της και λέρωσε το μωσαϊκό.
- Ο μήνας Μάιος λέγεται αλλιώς και Μάης.
- Το ρόδι το λέμε και ρόιδι.
- Αγόρασα από τη λαϊκή μαϊν Όνομα: _____
- Τον πίθηκο τον λέμε και μαϊμού.
- Ο παππούς μου χαϊδεύει το μουστάκι του και παίζει με το κομπολόι του.
- Βόηθα με να σε βοηθώ ν' ανεβούμε το γκρεμό.
- Όποιος κοροϊδεύει τους άλλους, κοροϊδεύει τον εαυτό του.

Περιγραφή εικόνας

Μελέτησε προσεκτικά την εικόνα και στη συνέχεια γράψε μερικές προτάσεις για αυτά που βλέπεις

Πηγή:

https://prwtokoudouni.weebly.com/uploads/2/1/5/3/21535154/%CE%A0%CE%B5%CF%81%CE%B9%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%AE_%CE%B5%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CE%BD%CE%B1%CF%826.pdf

Α Π Ο Σ Τ Ρ Ο Φ Ο Σ (')

Πολλές φορές φεύγει το τελευταίο φωνήεν μιας λέξης.

Στη θέση του φωνήεντος που φεύγει μπαίνει η απόστροφος (')

π.χ. Μένω σε ένα όμορφο σπίτι. \implies Μένω σ' ένα όμορφο σπίτι.

Φεύγω από το σχολείο. \implies Φεύγω απ' το σχολείο.

Το ίδιο μπορεί να συμβεί και στο πρώτο φωνήεν μιας λέξης.

π.χ. Θα ήθελα λίγο νερό. \implies Θα 'θελα λίγο νερό.

Αντί για φωνήεν μπορεί να φύγει ένα δίψηφο φωνήεν.

π.χ. Το γαλάζιο χρώμα του ουρανού. \implies Το γαλάζιο χρώμα τ' ουρανού.

Μου είπε να φύγουμε. \implies Μου 'πε να φύγουμε.

Ξαναγράψε τις παρακάτω προτάσεις αλλιώς, χρησιμοποιώντας και την απόστροφο. (')

- Θα πάω σε ένα ζαχαροπλαστείο

- Έρχομαι από το σπίτι της Χριστίνας.

- Του έδωσα χαιρετίσματα από το Λουκά.

- Μάμα, πού είναι τα μποτάκια μου;

- Έχουμε το ομορφότερο πάρκο της πόλης μας.

Όνομα: _____

1. Ξαναγράψε τις παρακάτω υπογραμμισμένες λέξεις αλλιώς, χωρίς την απόστροφο. (')

- Αυτό το μπουφάν μου το ' δωσε η μεγάλη μου αδερφή.

- Ο Χάρης μου ' φερε το τετράδιό μου.

- Αύριο θα ' ρθω στο σπίτι σου να παίξουμε.

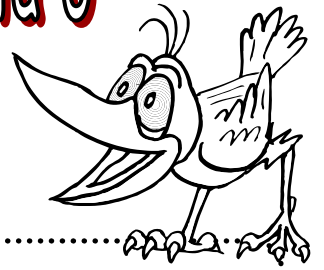
- Βιάζομαι γιατί θ' αργήσω να φτάσω.

- Δε μ' αρέσει ν' απαντώ στο τηλέφωνο.

Όνομα: Ημερομηνία:

Επαναληπτικές ασκήσεις στην Ενότητα 6

1. Βάζω τις χώρες σε αλφαβητική σειρά

Αγγλία

Γερμανία

Γαλλία

Ρωσία

Σουηδία

2. Βάζω τόνο και διαλυτικά

μαιμου

τσαι

χαιδευω

φαι

ρολοι

γαιδαρος

Μαιος

ταιζω

πλαι

νεραιδα

3. Ξαναγράφω τις φράσεις, βάζοντας απόστροφο στα υπογραμμισμένα γράμματα.

Για αυτό ⇒

Τα αεροπλάνα ⇒

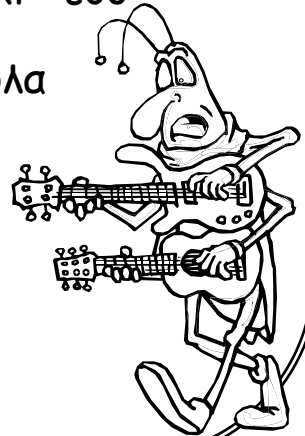
Μου αρέσει ⇒

Θα αργήσω ⇒

4. Διαβάζω το κείμενο και βάζω τα ενωτικά που λείπουν.

Κάποτε ζούσε σε ένα δάσος ένα τζίτζικι. Εκεί κοντά ζούσε και ένα μυρμήγκι. Όλο το καλοκαίρι ο τζίτζικας διασκεδάζε τραγουδώντας. Την ίδια στιγμή το μυρμήγκι δούλευε σκληρά. Ο τεμπέλης τζίτζικας δεν άντεχε να τον βλέπει να δουλεύει. Έτσι μια μέρα τον ρώτησε: « Τι κάνεις εκεί συνεχώς; » Το μυρμήγκι του απάντησε: « Μαζεύω σπόρους για το χειμώνα. Γιατί δεν δουλεύεις κι εσύ κυρ Τζίτζικα; Μέχρι τη γιορτή του Αϊ Νικόλα θα έχουν ξεκινήσει τα χιόνια. Δεν θα βρίσκεις τροφή πουθενά. » Ο γερο τζίτζικας όμως δεν τον άκουσε και συνέχισε το τραγούδι του.

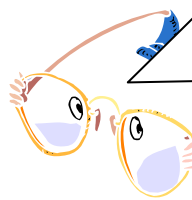
5. Ο καλύτερος σου φίλος είναι άρρωστος. Ετοίμασε ένα γραπτό μήνυμα για να του πεις «περαστικά»

.....

.....

.....

ΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΣΤΙΞΗΣ

Γεια σας, παιδιά. Με λένε Στίξη και σήμερα θα σας γνωρίσω τα παιδιά μου. Είναι αυτά τα μικρά σημάδια που χρησιμοποιείτε όταν γράφετε. Αλλά ας τα αφήσουμε καλύτερα να συστηθούν μόνα τους!

Εγώ είμαι η **τελεία**. Μπορεί να είμαι μικρούλα και μαύρη, αλλά είμαι πολύ χρήσιμη. Σας βοηθώ να τελειώσετε μία πρόταση και έτσι παίρνετε και μία ανάσα όταν διαβάζετε! Μην ξεχνάτε ότι μετά από μένα πάντα πρέπει να ξεκινάτε με κεφαλαίο γράμμα.

π.χ. Ο Γιώργος λατρεύει το ποδόσφαιρο.
Η μητέρα έκλεισε την τηλεόραση για να διαβάσω.

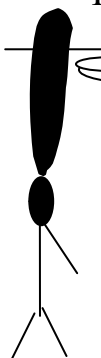
Εγώ είμαι το **κόμμα**. Συνεχώς, όμως, με ξεχνάτε! Και σας βοηθώ τόσο πολύ! Όταν έχετε να γράψετε πολλά, πρέπει να με βάζετε και έτσι θα μπορείτε να ξεκουραστείτε για λίγο!!!! Ακόμη με βάζετε μετά το «ναι» ή το «όχι».

π.χ. Ο Μάρκος έφαγε πρωινό, έπλυνε τα δόντια του, φόρεσε τα ρούχα του, πήρε τη σακά του και πήγε στο σχολείο.
- Ναι, σου είπα. Θα πάμε μαζί στο σχολείο.

Εγώ είμαι το **ερωτηματικό**. Είναι εύκολο να με θυμάστε, γιατί με βάζετε όποτε θέλετε να ρωτήσετε κάτι!!! Απλό δεν είναι;

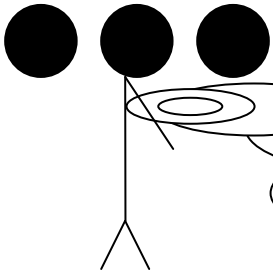
π.χ. - Θέλεις να πάμε στο θέατρο σήμερα;
- Καταλάβατε τι σημαίνει η λέξη αυτή; ρώτησε η δασκάλα τους μαθητές.

Εγώ είμαι το **θαυμαστικό**. Κάθε φορά που θα θαυμάζετε κάτι ή θα νιώθετε έκπληξη, χαρά, λύπη, πόνο και θυμό θα με βάζετε!!! Μην ξεχνάτε, βέβαια, ότι μπαίνω στο τέλος της πρότασης!!!

π.χ. Τι όμορφος κήπος!

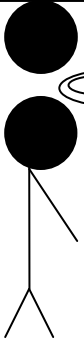
Αχ! Τι έκπληξη ήταν αυτή!

Εμείς είμαστε ξαδερφάκια της τελείας. Είμαστε τρεις τελείες μαζί. Το όνομά μας είναι λίγο δύσκολο, αλλά μπορείτε να το μάθετε. Λεγόμαστε **αποσιωπητικά** και θα μας βάζετε όταν θέλετε να μην γράψετε κάτι και να αφήσετε την πρόταση ατέλειωτη για κάποιο λόγο.

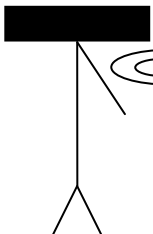
π.χ. Τι να πει κανείς...

Θέλω... Δεν ξέρω τι θέλω.

Εμείς είμαστε τα άλλα ξαδερφάκια της τελείας. Το όνομά μας είναι **άνω και κάτω τελεία** ή αλλιώς **διπλή τελεία**. Θα μας βάζετε όταν θέλετε να γράψετε τα λόγια κάποιου όπως ακριβώς τα είπε. Θα μας βάζετε επίσης όταν θέλετε να εξηγήσετε κάτι.

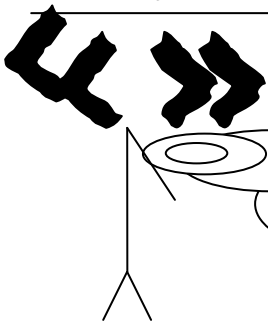
π.χ. Ο πατέρας ρώτησε το Δημήτρη: «Πότε θα πάτε εκδρομή με το σχολείο;».
Αγόρασε διάφορα πράγματα : μία φούστα, μία μπλούζα και κάλτσες.

Εγώ, παιδιά, είμαι η **παύλα**. Σίγουρα σας θυμίζω το σημάδι της αφαίρεσης. Λογικό, αφού είμαστε αδερφάκια. Εμένα με χρησιμοποιείτε όταν γράφετε διάλογο για να δείξετε ποιος μιλάει κάθε φορά.. Θυμάστε τι είναι ο διάλογος;

π.χ. Λέει το Κολλητήρι στον πατέρα του:

- Μπαμπάκα, σε πήρε ο ύπνος!
- Και ο Καραγκιόζης απαντά:
- Πες του να με πάρει αργότερα.

Εμάς μας θυμάστε; Μας έχετε συναντήσει στο διάλογο. Είμαστε τα περίφημα **εισαγωγικά**. Μέσα μας κλείνουμε τα λόγια κάποιου, όπως ακριβώς τα είπε. Άλλες φορές πάλι μπορείτε να μας χρησιμοποιήσετε για τον τίτλο ενός βιβλίου, ενός έργου στον κινηματογράφο κ.ά.

π.χ. «Να προσέχετε ο ένας τον άλλο» είπε η μητέρα.
Είδα το έργο «Η Χιονάτη και οι 7 νάνοι».

Λέξεις με δύο τόνους

Μαθαίνω:

Πολλές λέξεις, που έχουν από τρεις συλλαβές και πάνω, και τονίζονται στην προπαραλήγουσα (την τρίτη συλλαβή από το τέλος), όταν κάνουν παρέα με τις λέξεις **μου, σου, του, μας, σας, τους, το, την, τον**, παίρνουν δύο τόνους,

π.χ. Το **αυτοκίνητό μας** είναι κόκκινο.

Το **όνομά μου** είναι Άννα.

Μου έδωσε το **ποδήλατό του**.

Βάλε τώρα κι εσύ τους **τόνους**, που λείπουν στις παρακάτω λέξεις.

τα τετραδια μου

η δασκαλα μου

γραψε το

φωναξε τον

διαβασε του

η οικογενεια της

ο αστυνομος μας

το χαμογελο του

κοιταξε τον

απαντησε μου

Συνέχισε...

- «Άκουσε με, Γιωργο», ειπε η διευθυντρια μας, «τα τετραδια σου πρεπει να ειναι καθαρα».
- Το παραθυρο μας ειναι κι αυτο ενα καδρο με μια ζωγραφια μεσα.
- Αυτος ειναι ο ξαδερφος μου, ο Κωστας.
- Το διαμερισμα μας ειναι στον τριτο οροφο της πολυκατοικιας μας.

Όνομα: _____ Τάξη: Β΄

Όνομα: Ημερομηνία:

Επανάληψη στην Ενότητα 7

1. Γράφω στο κουτάκι το σημείο στίξης που ταιριάζει κάθε φορά.

➤ τελεία	____	➤ αποσιωπητικά	____
➤ θαυμαστικό	____	➤ εισαγωγικά	____
➤ ερωτηματικό	____	➤ παύλα	____
➤ διπλή τελεία	____	➤ κόμμα	____

2. Βάζω τα σημεία στίξης που λείπουν

Μια φορά κι έναν καιρό ζούσε σε ένα κάστρο ένας γίγαντας. Κάποτε ο γίγαντας έφυγε από το κάστρο. Τα παιδιά έπαιζαν κάθε μέρα στον κήπο του. Τους άρεσε να παίζουν κρυφτό, κυνηγητό, μπάλα και κουτσό.

Μια μέρα όταν γύρισε ο γίγαντας άκουσε τα παιδιά να λένε

Τι ωραία που περνάμε εδώ

Τι θα κάνουμε αν επιστρέψει ο γίγαντας

Άραγε θα θυμώσει αν μας βρει εδώ

Δυστυχώς ο γίγαντας έδιωξε τα παιδιά

3. Γράφω τη λέξη που λείπει. Προσέχω τους τόνους.

☼ Χτες χάλασε το μου.

☼ Ο Ορέστης έπλυνε το του.

☼ Η Σοφία μου δάνεισε το της

☼ Ξόδεψα όλα τα χ..... μου στα μαγαζιά.

4. Διαβάζω την απάντηση και γράφω την ερώτηση που ταιριάζει

Οι πιο κάτω λέξεις θα σε βοηθήσουν

ΠΟΙΟΣ	ΠΟΥ	ΠΩΣ	ΤΙ
ΓΙΑΤΙ	ΜΗΠΩΣ	ΠΟΤΕ	ΤΙΝΟΣ

.....

Με λένε Αντιγόνη.

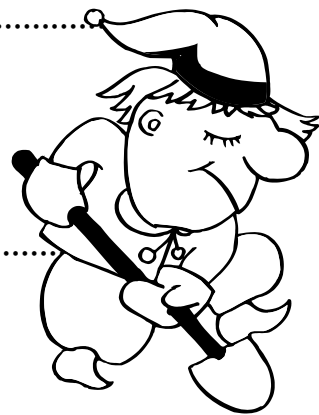
.....

Χτες πήγα στη Λευκωσία

.....

Έρχομαι στο σχολείο με το αυτοκίνητό μας .

5. Συμπληρώνω τις προτάσεις με την κατάλληλη λέξη

- ☺ πρέπει να κοροϊδεύεις.
- ☺ λες ποτέ ψέματα.
- ☺ Δεν έχεις μολύβια σβηστήρι.
- ☺ Είμαι νηστικός. Δεν έφαγα σήμερα.
- ☺ δεν έφερε σήμερα ψαλίδι ;
- ☺ Δεν πρέπει να ξεχνάς τα βιβλία σου

- κανένας
- τίποτα
- δεν
- μην
- ούτε
- ποτέ

6. Διαβάζω τι έγραψε ο Λουκάς. Στη συνέχεια το γράφω σωστά

τοαγαπημενομουπαιχνιδειναιτοποδοσφαιροκαθεμεραπαιζωμπαλαμετουςφιλουςμου

.....
.....